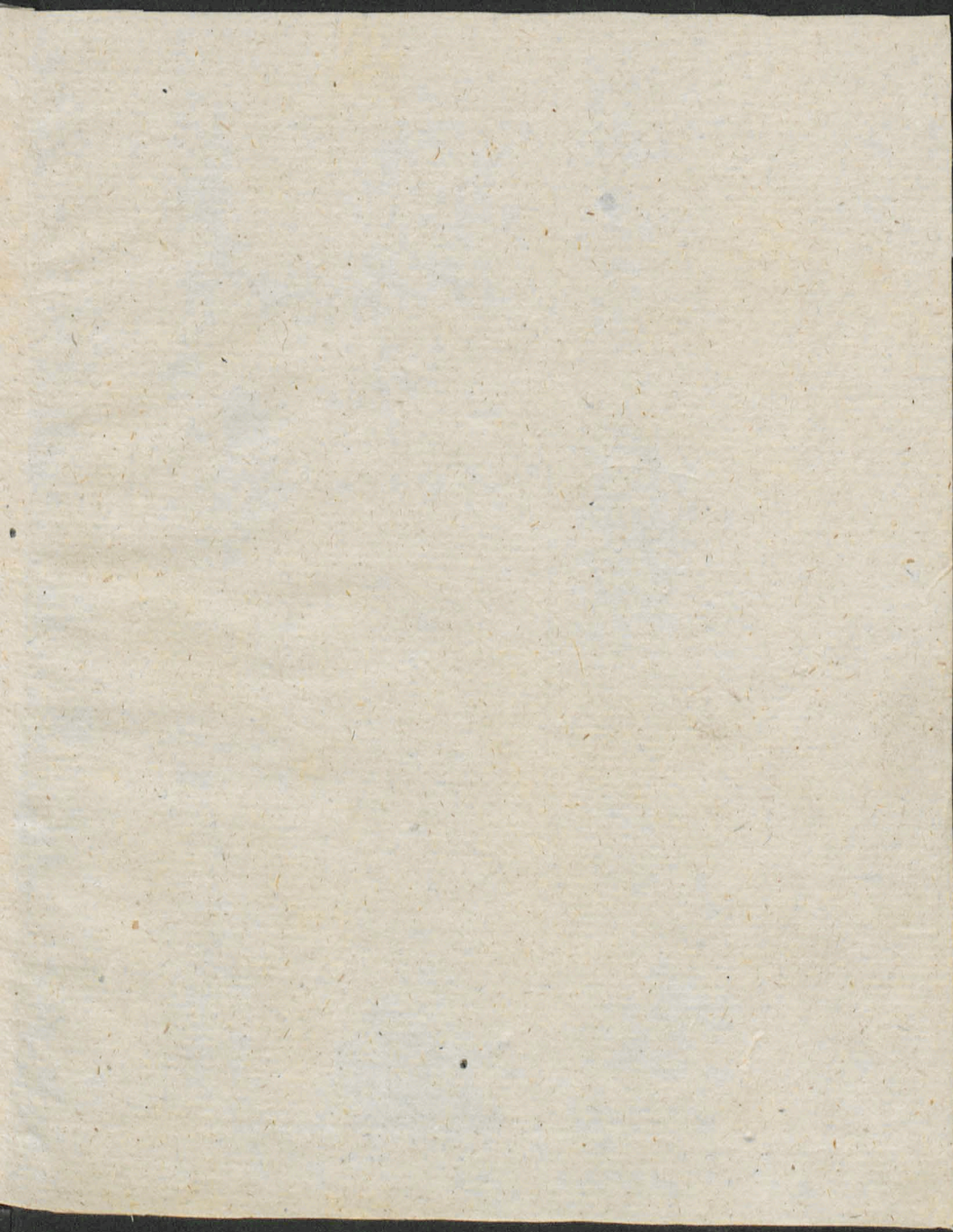

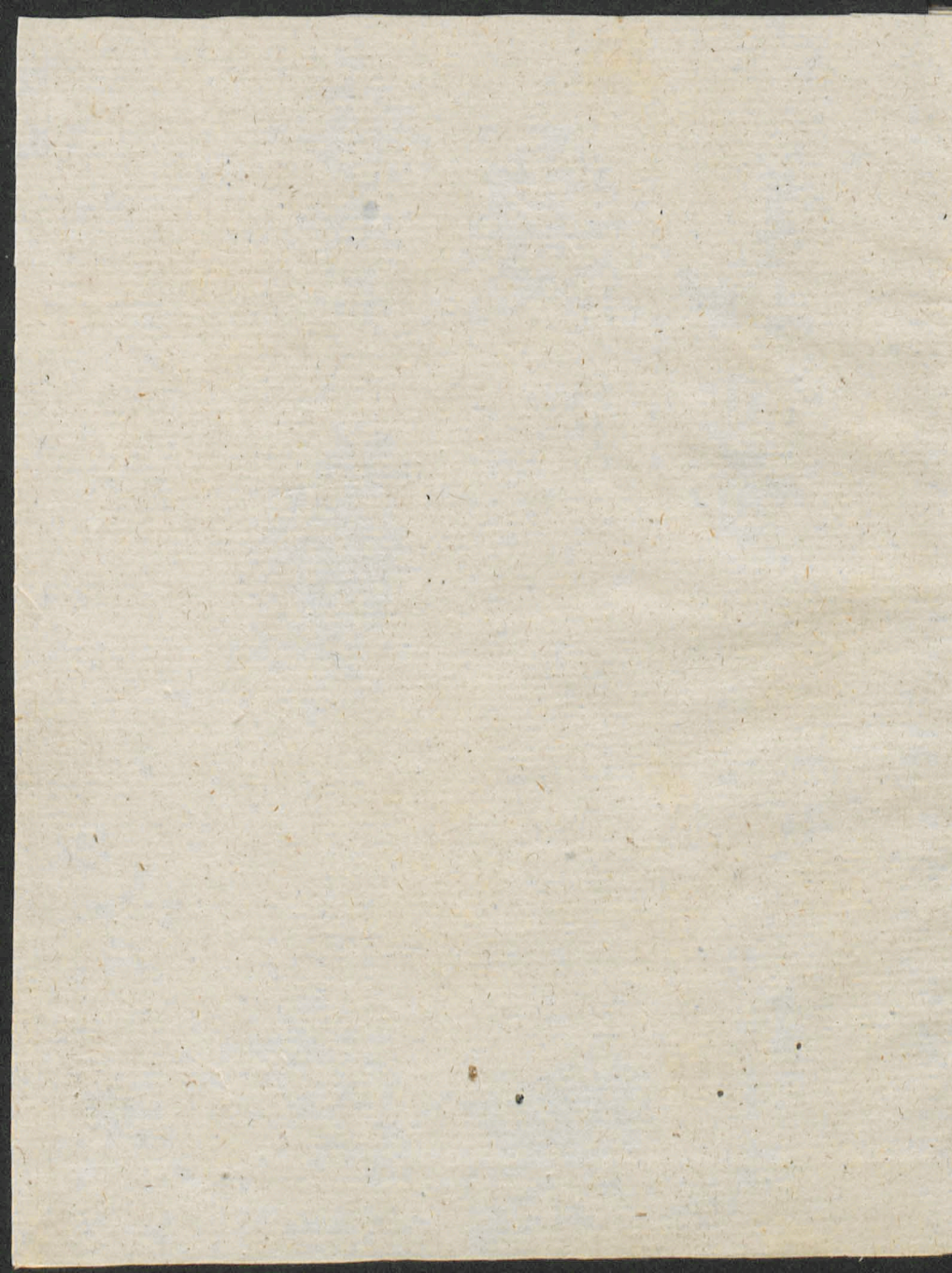
BIBLIOTEKA

Zakl. Nar. im. Ossolińskich

XVII
2387

103
na que
me Do
sis, No
bus illu

X

ENODATIO

ECLIPSIVM LVNARIVM

Anno Domini 1535 futurarum.

Ad Longitudinem graduum 47 min: 30.

Quinq; hoc anno in globo terrestri Solis & Lunæ expectamus Eclipses, tres Solis & duas Lunæ; ex quibus tantum hæ duæ posteriores Lunæ in nostro horizonte, reliquæ infra horizontē apparebunt.

PRIMA ECLIPSIS LVNÆ ERIT DIE 3 MARTII

Plenilunium medium incidit in Diem 3 Hor: 8 min: 59 sec: 45
Intervallum inter mediā & veram oppositionem Addituum est Hor: 0 min: 22 sec: 26. Equale tempus veræ oppositionis Die 3 Hor: 9 min: 22 sec: 11 Pro-
staphærcis temporis subtractiva min. 3 sec. 0 exhibet Tempus apparenis Die 3 Ho-
9 min. 17 sec. 11: quo tempore Sol tenet gr. 12 min. 45 sec. 30 Virginiæ. Præcessio Equinoctiorū vera Sig. 0 gr. 28 min. 25
verò gr. 12 min. 45 sec. 30 Virginiæ. Præcessio Equinoctiorū vera Sig. 0 gr. 28 min. 25
sec. 20 Anomalia Solis æquata Sign. 8 gr. 1 min. 33 sec. 40. Anomalia Lunæ
æquata Sig. 11 gr. 14 min. 8 sec. 4. Semidiameter Lunæ min. 16 sec. 2 Semidia-
meter Umbra min. 43 sec. 5 Variatio umbra sec. 49; hinc Semidiameter umbra
limitata min. 42 sec. 16 Motus Latitudinis Lunæ Sig. 3 gr. 6 min. 30 sec. 39
exhibet veram latitudinem Lunæ min. 2 sec. 55 Meridianam descendentem. Ag-
gregatum Semidiameterum Lunæ & Umbra min. 58 sec. 16. Pars Lunæ desisten-
min. 50 sec. 21 Dignitæ ecliptici 18 min. 50 sec. 31 Scrupula incidentiæ & moræ
dimidiæ simul min. 57 sec. 47 Solius incidentiæ min. 32 sec. 48 & moræ di-
midia solius min. 24 sec. 59 Quare tempus incidentiæ, facta divisione scrupulo-
rum per verum motum horarum Lunæ min. 27 sec. 49, colligitur Hor. 1 min. 10
sec. 44 Tempus verò moræ dimidiæ in tenebris min. 53 sec. 59 Latitudo Lunæ
vera ad initium Eclipsis min. 2 sec. 20, ad finem min. 13 sec. 18 utraq; Meridia-
na descendens.

Continget autem hac Luna Eclipsis penes Caudam Draconis.

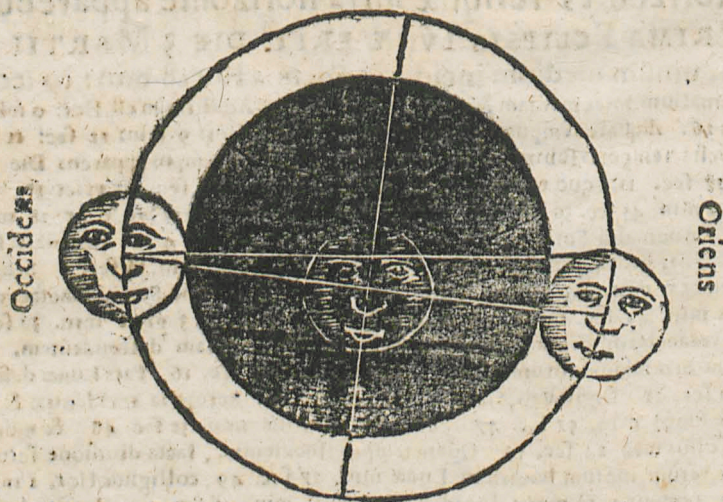
Conspectus ergo proposita Eclipsis Luna

	Horá	Min.	Sec	
Initium	7	12	0	
Initium totalis Eclipsis	8	22	44	Post
Mediũ seu vera opposi:	9	17	11	meri-
Finis totalis Eclipsis	10	10	42	diem.
Extremum	11	20	26	

Ab initio eclipsis, obscurabitur tota Luna intra Horam 1 min. 10 sec: 44. manebit in tenebris tota obscurata Horá 1 min. 47 sec. 58. Emerget totaliter e tenebris intra Horam 1 min. 10 sec. 44. Unde tota Eclipsis durabit Horis 4 min. 9 sec. 26.

TYPVS ECLIPSIS.

Septentrio.

Meridies

Color Luna obscurate Griseus ad nigrũ magis vergens.

SECUNDA ECLIPSIS LUNÆ ACCIDIT DIE 28 AVGVSTI.

Plenilunium medium Die 27 Horā 13 min. 24 sec. 12. In-
 teruallum inter mediam & veram oppositionem Addituum Hor. 3 min. 11 sec.
 31, dat tempus æquale oppositionis veræ Horā 16 min. 35 sec. 43. Equatio
 temporis Additiua 0 sec. 39, exhibet apparem tempus veri plenilunii Die 27 Hor.
 16 min 36 sec. 22, seu Die Ciuili 28 Horā 4 min. 36 sec. 22 manè: quo tempore
 Sol est in gr. 3 min. 52 sec. 20 Virginis. Luna gr. 3 min. 52 sec. 20 Piscium.
 Præcessio æquinotiorum vera gr. 28 min. 25 sec. 37. Argumentum verum Lunæ
 Sign. 4 gr. 15 min. 27 sec. 39. Argumentum verum Solis Sign. 1 gr. 23 min 4
 sec. 52. Semidiameter Lunæ min. 17 sec. 39. Semidiameter Vmbræ min. 8 sec.
 12. Variatio Vmbræ sec. 15: hinc Semidiameter Vmbræ limitata min. 45 sec. 16.
 Aggregatum Semidiameterum Lunæ & Vmbræ min. 63 sec. 35. Motus latitudinis
 verus Sign. 9 gr. 2 min. 17 sec. 15, dat latitudinem veram min. 11 sec: 57 septen-
 trionalem ascendentem; vt sit pars deficiens min. 51 sec. 38. Digitus Ecliptici 17
 min. 32 sec. 21. Scrupula incidentiæ & moræ dimidiæ min. 62 sec. 27. Solius
 moræ min. 25 sec. 5. Solius incidentiæ min. 37 sec. 22. His scrupulis diuisis per
 verum motum horarium Lunæ, prodit tempus incidentiæ Horæ 4 min. 8 sec. 49.
 Tempus moræ dimidiæ in tenebris min. 46 sec. 5. Verus motus horarius Lunæ
 min. 32 sec. 39. Latitudo Lunæ vera ad initium Eclipsis min. 6 sec. 6, ad finem
 min. 17 sec. 45. vtraq; septentrionalis ascendens

Continget hac Eclipsis circa Nodum euehentem seu Caput Draconis.

Apparebit ergò propositæ Eclipsis Luna

	Horā	min.	sec.	
Initium	2	41	37	
Initium totalis Eclipsis	3	50	17	ante
Mediū seu vera oppositio	4	36	22	meri-
Finis totalis Eclipsis	5	22	27	diem.
Extremum	6	31	7	

Ab initio Eclipsabitur tota Luna intra Horam 1 min. 8 sec. 40

Tota obscurata manebit in tenebris Horā 1 min. 32 sec. 10

Emerget totaliter è tenebris intra Horam 1 min. 8 sec. 40.

Durabit tota Eclipsis Horis 3 min. 49 sec. 30.

Porro cū ad eleuationem poli gr. 55 Dies 28 Augusti sit Hor: 13.

min. 57 sec. 28; Sol oriatur Hor. 5 min. 1 sec. 16, accidit vt nos

hanc totam Eclipsim non simus visuri, verūm tota obscurata So-

le oriente nobis occidet, & non nisi intra min. 21 sec. 11 post no-

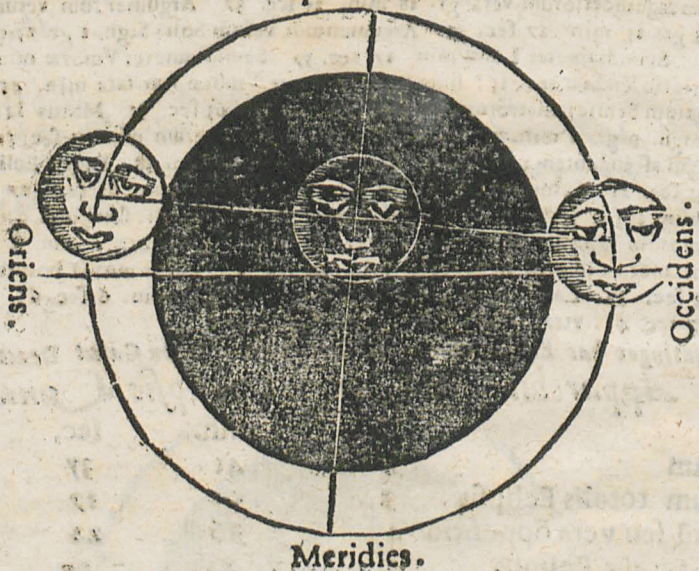
strum occasum ex vmbra incipiet emergere illis, qui magis nobis

sunt occidentales. Finem totius Eclipsis spectabunt Sole oriente

& Luna occidente, quibus Latitudo est gr. 55, Longitudo gr. 25
 min. 3 sec. 11; qui ferme sunt Angli prope lictus Germanici maris,
 yltra mediam Angliam septentrionem versus.

TYPVS ECLIPSIS

Septentrio.

Color Luna obscurata Niger cum viriditate.

ANNOTATIO

Quandoquidem Luminarium obscuraciones, singulis annis bis, ter et nonnunquam
 saepius contingant, nemo eas tanquam multorum malorum causam intueatur, nec
 mo tanquam portenta aueretur: Noua Luna nulli horrorem incutit, nullus ex ea
 mala auguratur, eadē obscurata cur maior inimica sit nobis? ratio non subest. Ca-
 renziam luminis à Sole participati, quod, dixerit quæspiam vnicam Luna virtutē
 agendi in hac inferiora, causam esse aduersorum effectuum: ast cū Noua eodem
 lumine ea sui parte qua nos respicit, careat, carebit & virtute agendi, ac conse-
 quenter, si obscurata est inimica viuentibus, ob defectum participati luminis, à
 Noua hoc malum auerti non poterit. Communior Philosophorum sensus est,
 astra

astra non tantum per lumen tam participatum, quam congenitum in hac inferiora agere, sed etiam per occultas quasdam qualitates quas influentias vocarunt, qua, sublato à Luna per umbram terra lumine Solis, non tolluntur: nisi easdem Nova Luna adimere, propter eandem rationem, velimus. Quare si quando Luminaria obscurata aduersi aliqui effectus comitentur, id non tam obscuratis, quam potissimum oppositis aut conianctis cum alijs Planetis, & stellis fixis, adscribendum est; alioqui quotiescunq; Luminaria obscurarentur, toties futura aduersa infallibiliter liceret ominari. quod nullus prudens Astrologus tentabit.

Zácmieniách Ksiežycá w Roku Pánštim 1635.

Z roku tego obaczym dwoie zácmienia Ksiežycá w bárzo wielkie. Pierwsze bedzie 3. dnia Márcá w wieczor. Drugie 28. Augusta po pulnoocy. Inšyeh Stonežnych iž ná nášym Horizoncie widžiane nie beda/ nie wspominam -

Pierwsze 3. dnia Márcá stánie sie przy ogonie Smožym / w žnaku Pánný wštopniu 12 min. 22

Pocznie sie po godzinie 7 minuty 12.

Zácmisie cály Ksiežyc po godz. 8 min. 22.

Srzodek zácmienia po godz. 9 min. 17

žciemnošci sie wybiia po godz 10 m. 10

Koniec zácmienia po godz. 11 min. 20

Od pocžatku zácmienia zácmi sie cály Ksiežyc po godzinie 1 minuty 10. w čiemnošci bedzie przez go-

Długość i y minut 47. Będzie trwało zaciemnienie od
początku aż do końca godzin 4 minut. 9.

Farbá Księżyca zaciemnionego siaroczarna

W Torej zaciemnienie Księżyca dnia 28 Augusta/ be-
dziej przy głowie Smoczey: w Znaku Ryb
w stopniu 3 min. 52.

Pocznie się zaciemnienie po godz. 2 m. 41

Zaciemi się cały Księżyc po godz. 3. min. 50

Szrodek zaciemnienia po godz. 4 min. 36

Ściemności się wybiła po godz. 5 min 22

Koniec zaciemnienia po godzinie 6 min. 31

Od początku zaciemnienia po godzinie 1 min. 8 zaci-
emi się cały Księżyc/ A będzie trwał w ciemności go-
dzine 1. min. 32. Zaciemnienie od początku aż do kon-
ca będzie trwało godzin 3 minut 49.

Wdyż zaciemnienia tego koniec przypada wpulgo-
dżiny po 6 / a nam Słońce wznidzie dnia 28 Augu-
sta po godzinie 5 minuty 1 / niedbaczym końca zaci-
emnienia / na który patrzeć będą Anglikowie / ktorzy
mieszkaia przy brzegách Niemieckiego morza / gdy
im Słońce wschodzie / a Księżyc zapadac będzie.

Farbá Księżyca zaciemnionego siaroczarna.

Nauka o Minutách

Jz przez kwadransy czas początku / szrodku / y końca /
na przykład zaciemnienia Księżyca doskonale oznaczyc nie
moga Mathematikowie / dziela godzinie iedne na czes-
ści

Poránu.

ſci ſeſćdziesiąt/ ktore minuty zowia / potym każda
minute dziela znouu ná ſeſćdziesiąt części/ktore názy-
waia ſecundá: y tak wiednym kwadránsie ieſt minut
15/ wpulgodzinie minut 30 / we trzech kwadránsách
minut 45.

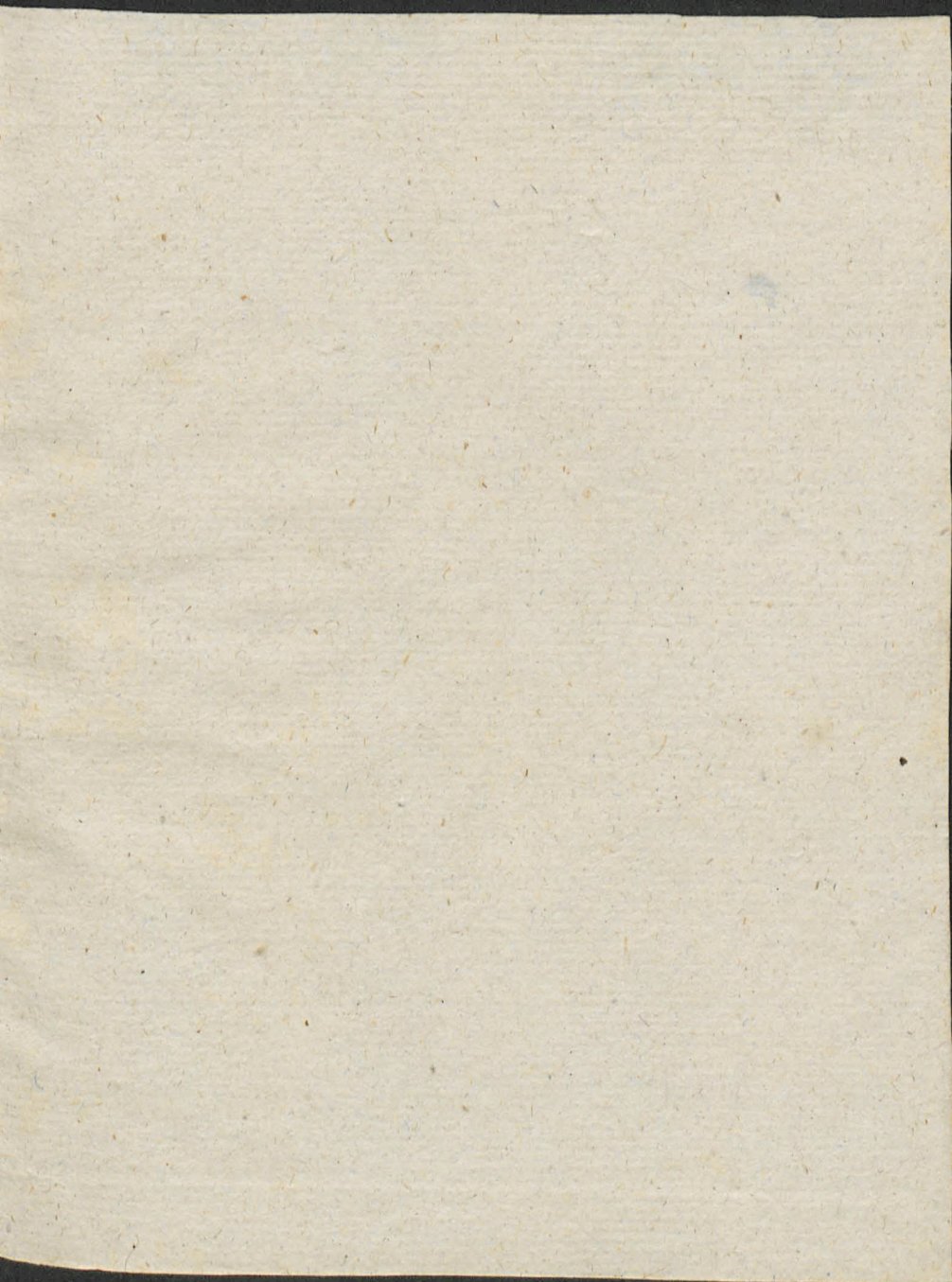
Przeſtrogá Záćmieniách.

Ieſt náuka codzienna/ y niemal pierwſza w Phi-
loſophii *De ſingularibus, & futuris contingentibus*
non datur ſcientia. To ieſt. O rzeczách ſzegulnych/
y o tych ktore moga być y moga też nie być/ wiádo-
moſci mieć nie możem. Takie ſa śmierć Pánow wiel-
kich/ záſow pewnych; ſpalenie miáſtá tego y owego;
w tym Roku álbo mieſiacu. Że w ſobote á nie w pia-
tek pſzenicá droga być ma/ y tym podobne/ ktore z
gwiazd y obrotow niebieſkich żadna miára wiedziáne
być nie moga. Inſza ó Záćmieniách ſłońcá y Kſieżycá/
ktore *Aſtronomus* wobrotách Niebieſkich biegly/nie-
omylnie przepowiedzić/ y ná kilka tyſiecy lat/ może:
bo záćmieniá nie ſa z przypadku iakiego/ ále z potrzeby
przyrodzonych obrotow Niebieſkich: álbowiem gdy
Kſieżyc ſtanie miedzy ſłońcem á wzrokie náſzym/ tak że
ſłońcá widzić nie może/ Záćmienie ſłoneczne *neceſſario*
być muſi. Także y záćmienie Kſieżycá/ gdy ziemiá prá-
wie w poſtrodtku miedzy Kſieżycem y ſłońcem ſie znay-
dzie. A te záćmieniá pewnych záſow według nieomylny-
nych

wychy *Astronomom* wiadomych obrotow *Urbieſkich*
byc muſa. Z tego ſamego zaciemienia iak wiele pra-
kryuia ludzie/ to iuz o przyſtym zlym powietrzu; to
o innych chorobach; to o glodzie ic. ze iednym ſlowem
tak ſie ludzie poſpolicie zaciemienia boia/ ze tez niektorzy
dla iakieyſy zarazy patrzac na nie niechca. A to ſkad?
Jeżeli dla tego ze Kſiezyc nie ieſt od ſlonca oſwiecony?
o toczy Kſiezyc zawaſe mial byc w Pełni/ a nigdy *No-*
wit/ gdy takze taka ſloneczna ſwiatloſcia nie ſwieci/
ktore^o ſie iednak nielekamy. A jeżeli dla tego/ ze Kſiezyc
ma moc zarażaiaca? Niewiem Ktoby ia temu przez
zaciemienie przyrzucil. Cien ziemi? a cien nie inſzego nie
ieſt tylko niebytnoſc ſwiatloſci. Jeżeli tedy w *No-*
witu niebytnoſc ſwiatloſci *Sloneczney* niezaraża
Kſiezycá/ czemu go ma gdy ſie zaciemieni zarażac? Niemo-
wie żeby iakieykolwiek odmiany ono tak nagle *Slonecz-*
ney ſwiatloſci przez cien ziemi odiecie nieuczynilo/ ale
tylko to mowie/ ze zaciemienie nie ieſt z ſiebie tak ſko-
dliwe/ żeby iakie wielkie zle efekty miało po ſobie oſta-
wować: lecz gdy ſie traſi/ że za zaciemieniem iakie zle
naſtapi/ to nie zaciemieniu/ ale rączey inſzym *Planetom*
y gwiazdom/ ktore z Kſiezycem złączone/ albo przeciw
położone takie skutky ſprawuia/ przyczytac ſie ma.

Ad Maiorem Dei Gloriam

5518.

7042

14

